

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Кафедра фінансів імені Л.Л. Тарангул

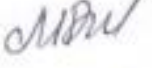

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «07» 09 2021 № 6
Голова НМР А.О. Монасенко

Робоча програма
навчальної дисципліни
«БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Управління публічними фінансами»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетно-податкова політика» складена на основі освітньо-професійної програми, затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «26» квітня 2021 року (протокол № 5).

Укладач: Коляда Т.А., к.е.н., с.н.с., доцент,
доцент кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул

Рецензенти: М.Б. Ріппа, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул;
 Т.В. Тучак, к.е.н., доцент,
доцент кафедри податкової політики.

Гарант освітньої програми О.Д. Гордей, д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансів імені Л.Л. Тарангул, протокол від «11» 06 2021 № 14

Завідувач кафедри Бедринець М.Д., к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою ННІ фінансів, банківської справи, протокол від «15» 06 2021 № 10

Голова вченої ради ННІ фінансів,
банківської справи М.О. Кужелев,
д.е.н., професор

Завідувач
навчально-методичного відділу І.В. Качур, к.б.н., доцент

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму
навчальної дисципліни
«Бюджетно-податкова політика»
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Управління публічними фінансами»
Статус дисципліни: обов'язкова

В умовах перманентних змін зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування державних фінансів зростає потреба у професійному оцінюванні можливих наслідків щодо ухвалення управлінських рішень у сфері формування і розподілу фінансових ресурсів держави. Вивчення цієї дисципліни дозволить набутти здобувачам вищої освіти необхідні знання та вміння щодо розуміння особливостей формування та реалізації бюджетно-податкової політики держави, інструментів та видів бюджетно-податкової політики, розподілу фінансових ресурсів між бюджетами різного рівня з метою забезпечення сталого розвитку економіки країни та зростання добробуту громадян.

Робоча навчальна програма з курсу «Бюджетно-податкова політика», що представлена на рецензування, характеризується спрямованістю на поетапне і послідовне висвітлення запропонованих тем, про що свідчить її логічна побудова. Структурна побудова курсу є актуальною і відповідає баченню проблем у сфері управління державними фінансами на макро- і мезорівнях, наведених у навчальних посібниках, монографіях та наукових публікаціях.

Перелік літературних джерел, що рекомендується, надає можливість здобувачам освіти глибше розглянути проблеми та практичні питання. Дана розробка виконана з дотриманням усіх методичних вимог та врахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Висновок:

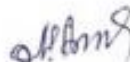
1. Актуальність навчального курсу в сучасних умовах розвитку України та трансформаційних процесів не викликає сумнівів.
2. Структура і зміст робочої навчальної програми відповідають вимогам вищої школи, а тому можуть бути реалізованими у вищих навчальних закладах.
3. Теоретичний рівень програми є досить високим.

Представлена на рецензію робоча програма відповідає методичним вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Рецензент,

к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул

М.Б. Pinna

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму
навчальної дисципліни
«Бюджетно-податкова політика»
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Управління публічними фінансами»
Статус дисципліни: обов'язкова

Розроблена робоча програма курсу «Бюджетно-податкова політика» має на меті сформувані у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня теоретичні знання про економічні відносини на макро- і мезорівнях стосовно управління державними фінансами, здійснювати аналітичні дослідження показників соціально-економічного розвитку держави, розробляти та впроваджувати нові фінансові інструменти задля забезпечення макрофінансової стабільності в країні, оцінювати ефективність прийняття управлінських рішень стосовно збалансування державних фінансів, надавати практичні рекомендації щодо формування та реалізації бюджетно-податкової політики.

Робоча програма логічно структурована і дає можливість здобувачам освіти отримати знання про сутність та теоретичні основи формування бюджетно-податкової політики держави, набути навички щодо застосування інструментарію реалізації регулюючого впливу бюджетно-податкової політики на темпи соціально-економічного розвитку держави, навчитися аналізувати фінансові показники діяльності держави задля прийняття ефективних управлінських рішень стосовно збалансування державних фінансів, надавати практичні рекомендації щодо удосконалення бюджетно-податкової політики. Перелік літературних джерел, що рекомендується, надає можливість здобувачам вищої освіти глибше розглянути проблемні та практичні питання.

Особливостями курсу, як це слідує із представленої на рецензування робочої програми, є опанування сучасних методів та технологій щодо оптимізації складу та структури доходів і видатків бюджету, раціоналізації бюджетного процесу, ефективного управління державним боргом, забезпечення ефективної діяльності всіх органів законодавчої і виконавчої влади тощо, що дозволить забезпечити сталий розвиток економіки, підвищити добробут населення та отримати необхідний рівень соціальних стандартів відповідно до стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави. Крім того, студенти знайомляться з реальними кейсами та їх аналізують з позиції ефективного управління державними фінансами.

Представлена на рецензію робоча програма відповідає методичним вимогам і може бути рекомендованою до впровадження в освітній процес.

Рецензент,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри податкової політики

Т.В. Тучак

ЗМІСТ

1. Передмова.....	6
2. Опис навчальної дисципліни	7
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	11
4. Критерії оцінювання.....	18
5. Засоби оцінювання.....	24
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	25
7. Рекомендована література.....	29

1. ПЕРЕДМОВА

Програма навчальної дисципліни «Бюджетно-податкова політика» складена на основі освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Метою навчальної дисципліни «Бюджетно-податкова політика» є набуття у майбутніх фахівців системи знань про теоретико-методичні та практичні аспекти формування та реалізації бюджетно-податкової політики задля забезпечення сталого розвитку економіки, підвищення добробуту населення та досягнення необхідного рівня соціальних стандартів відповідно до стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення теоретико-правових засад формування та реалізації бюджетно-податкової політики держави;
- розкриття сутності бюджетно-податкової політики та інструментів її реалізації, що здатні забезпечувати макрофінансову стабільність в Україні;
- вивчення інструментів реалізації регулюючого впливу бюджетно-податкової політики на темпи соціально-економічного розвитку держави;
- розкриття теоретичної та методичної бази, що необхідна для подальшого оволодіння практикою реалізації бюджетно-податкової політики держави;
- набуття умінь, навичок та компетенцій щодо аналізу фінансових показників діяльності держави задля прийняття ефективних управлінських рішень стосовно забезпечення стійкості публічних фінансів.

Методи та форми навчання: у процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчально процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. У навчальному процесі використовуються такі **методи навчання:** пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький тощо.

Форми навчання – денна та заочна: включають лекційні заняття, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань: контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань з метою оцінки рівня засвоєння програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти за цією програмою. Поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, підготовки індивідуальних завдань, написання поточних контрольних робіт, які містять:

1. Теоретичні питання;
2. Тестові завдання відкритої форми;
3. Тестові завдання закритої форми.

Підсумковий контроль передбачено проводити у формі екзамену.

2.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»		
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин –150		Семестр	
		2-й	2-й
	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітня програма «Управління публічними фінансами»	Лекції	
		26 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		97 год.	138 год.
Індивід.-консультац. робота: 3 / 2 г о д .			
Форма семестрового контролю: <i>екзамен</i>			

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями.

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у публічних фінансах або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК2. Проводити оцінку публічних фінансів, що відображають діяльність фінансових корпорацій, державних та місцевих органів влади на вітчизняному та міжнародних ринках.

ФК5. Оцінити ефективність управління публічними фінансами та здійснювати узагальнення основних тенденцій розвитку фінансів публічного сектору в зарубіжних країнах.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання:

ПРН02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

2.4. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення таких дисциплін, як «Фінансові стратегії управління економічним розвитком», «Системні трансформації у фінансах», «Управління публічними фінансами», «Фінансування проектів державно-приватного партнерства», «Системні трансформації у фінансах», «Антикризове фінансове управління», «Фінансова аналітика» тощо.

Постреквізитами вивчення дисципліни є «Фінансова глобалізація і регіоналізм», «Фінанси публічного сектору в зарубіжних країнах», «Управління фінансами сталого розвитку підприємств» тощо.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»

ФМУП-20-1

(код академічної групи)

денна форма навчання

Змістовні модулі	Кількість годин				
	Лекції	Семинари	Інд.- конс. робота	СРС	Всього
Модуль 1 – 2 залікових кредитів (60 год.)					
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ (Теми 1 – 3)					
Тема 1. Сутність і макроекономічний характер бюджетно-податкової політики	4	2	-	14	20
Тема 2. Сучасні моделі фіскальної політики держави	4	4	-	12	20
Тема 3. Міжбюджетний перерозподіл фінансових ресурсів держави	4	4	1	11	20
Всього по модулю 1	12	10	1	27	60
<i>Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>					
Модуль 2 – 3 залікових кредитів (90 год.)					
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ (Теми 4 – 8)					
Тема 4. Податки як інструмент бюджетно-податкової політики	2	2	-	12	16
Тема 5. Бюджетні видатки як інструмент бюджетно-податкової політики	4	4	-	12	20
Тема 6. Державний кредит як інструмент бюджетно-податкової політики	2	2	-	12	16
Тема 7. Політичні технології прийняття фінансових рішень	2	2	1	12	17
Тема 8. Актуальні питання сучасної бюджетно-податкової політики України	4	4	1	12	21
Всього по модулю 2	14	14	2	60	90
<i>Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>					
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>					
Разом годин з курсу	26	24	3	97	150

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»

ФМУПз-20-1

(код академічної групи)

заочна форма навчання

Змістовні модулі	Кількість годин				
	Лекції	Семінари	Інд.- конс. робота	СРС	Всього
Модуль 1 – 2 залікових кредитів (60 год.)					
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ (Теми 1 – 3)					
Тема 1. Сутність і макроекономічний характер бюджетно-податкової політики	2	2	-	16	20
Тема 2. Сучасні моделі фіскальної політики держави	-	-	-	20	20
Тема 3. Міжбюджетний перерозподіл фінансових ресурсів держави	-	-	1	19	20
Всього по модулю 1	2	2	1	55	60
<i>Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>					
Модуль 2 – 3 залікових кредитів (90 год.)					
Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ (Теми 4 – 8)					
Тема 4. Податки як інструмент бюджетно-податкової політики	-	-	-	18	18
Тема 5. Бюджетні видатки як інструмент бюджетно-податкової політики	-	-	-	18	18
Тема 6. Державний кредит як інструмент бюджетно-податкової політики	-	-	-	18	18
Тема 7. Політичні технології прийняття фінансових рішень	2	-	1	15	18
Тема 8. Актуальні питання сучасної бюджетно-податкової політики України	2	2	-	14	18
Всього по модулю 2	4	2	1	83	90
<i>Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>					
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>					
Разом годин з курсу	6	4	2	138	150

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тема 1. Сутність і макроекономічний характер бюджетно-податкової політики

План лекційного заняття

1. Бюджетно-податкова політика у системі макроекономічного регулювання.
2. Мета, завдання та інструменти бюджетно-податкової політики.
3. Теоретичні засади формування і реалізації бюджетно-податкової політики.
4. Еволюція теорій фіскальної політики.
5. Фіскальна політика та ефект витіснення.
6. Фіскальна і монетарна політика: взаємозв'язки і протиріччя.

План семінарського заняття

1. Бюджетно-податкова політика держави: економічний зміст, завдання і цільова спрямованість.
2. Види та інструменти бюджетно-податкової політики.
3. Теоретичні засади формування і реалізації бюджетно-податкової політики.
4. Еволюція теорій фіскальної політики.
5. Необхідність координації фіскальної та монетарної політики держави.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Розкрити місце і роль бюджетно-податкової політики як однієї зі складових фінансової політики держави.
2. Чи є правомірним ототожнення понять «бюджетно-податкова політика» та «фіскальна політика»? Викладіть власну точку зору.
3. Дайте характеристику цільової спрямованості бюджетно-податкової політики в Україні на сучасному етапі.
4. Розкрийте суперечності бюджетно-податкової політики, використовуючи фактичні матеріали з періодики. Спробуйте визначити, чи можливо взагалі, якщо так, то яким чином подолати ці суперечності?

Питання для самоконтролю

1. Назвіть основні функції бюджетно-податкової політики. Розкрийте їх зміст.
2. Розкрийте проблему ефективності бюджетно-податкового регулювання. Назвіть відносні межі цієї ефективності. Обґрунтуйте їх необхідність.
3. Що означають мінімально та максимально допустимі межі перерозподілу доходів? Якими чинниками вони визначаються?
4. На вашу думку, чи відбувається в Україні бюджетна та податкова реформи? У чому їх суть та мета?
5. Навіщо створюється Резервний фонд Кабінету Міністрів України та яка його функціональна спрямованість?

Рекомендована літературні джерела:

Основна [2; 3; 4; 8; 10].

Допоміжна [11; 13; 16; 17].

Інформаційні ресурси Інтернет [18; 19; 20; 23; 25].

Міжнародні видання [27; 28; 30].

Тема 2. Сучасні моделі фіскальної політики держави

План лекційного заняття

1. Кейнсіанська модель фіскальної політики.
2. Ліберальна модель фіскальної політики.
3. Інституціональна модель фіскальної політики.

План семінарського заняття

1. Кейнсіанська течія фінансової думки.
2. Дефіцитне фінансування державних видатків.
3. Формування та реалізація фіскальної політики, заснованої на кейнсіанських та некейнсіанських поглядах.
4. Механізм державного регулювання у теоріях неолібералізму.
5. Монетаризм про завдання держави.
6. Податкова політика як основний інструмент державного регулювання у теоріях «економіки пропозиції».
7. Імперативи фінансів суспільного добробуту.
8. Держава загального добробуту як модель державотворення.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Назвіть основні підходи щодо використання регулюючої ролі законодавства у сфері фінансів в країнах ОЕСР, порівняйте їх та спробуйте застосувати на теоретичному рівні до практики в Україні. Чи реалії нинішньої бюджетно-податкової практики в Україні співвідносяться з вашими теоретичними узагальненнями? Спробуйте скласти таблицю.
2. Що таке «трансфертна держава»? Чи мало місце таке явище у світовій економіці? В якій країні чи країнах? Наведіть приклади.
3. Дослідіть зміни в бюджетно-податковому регулюванні в зарубіжних країнах, починаючи з 2-ї половини ХХ століття. Які етапи реалізації фіскальної політики слід розрізняти?

Питання для самоконтролю

1. Кейнсіанська модель (модель доходів-видатків Хікса-Хансена).
2. Концепція мультиплікатора.
3. Елементи фіскальної політики, заснованої на кейнсіанській теорії.
4. Чиказька, лондонська та франкфурзька школи неолібералізму про завдання держави у регулюванні економіки.
5. Раціональні очікування як чинник фінансової політики.
6. Переваги та недоліки функціонування держави добробуту.
7. Модель змішаної держави з переважанням державно-регламентованих елементів.

Рекомендована література:

Основна [2; 3; 4; 8; 10].
 Допоміжна [11; 12; 14; 15; 17].
 Інформаційні ресурси Інтернет [18; 21; 22; 23; 26].
 Міжнародні видання [27; 29; 30].

Тема 3. Міжбюджетний перерозподіл фінансових ресурсів держави

План лекційного заняття

1. Особливості бюджетної децентралізації в Україні.
2. Тенденції та чинники впливу на мобілізацію податкових надходжень місцевих бюджетів.
3. Система формування доходів місцевих бюджетів: новації та перспективи реалізації реформ.

4. Сучасні тенденції зміни структури видатків місцевих бюджетів.
5. Проблеми організації міжбюджетних відносин в Україні.

План семінарського заняття

1. Особливості бюджетної децентралізації в Україні.
2. Тенденції та чинники впливу на мобілізацію податкових надходжень місцевих бюджетів.
3. Система формування доходів місцевих бюджетів: новації та перспективи реалізації реформ.
4. Сучасні тенденції зміни структури видатків місцевих бюджетів.
5. Проблеми організації міжбюджетних відносин в Україні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Фіскальні дисбаланси та їх вплив на фінансове забезпечення розвитку територій.
2. Моделі бюджетного федералізму.
3. Роль міжбюджетних трансфертів у збалансуванні місцевих бюджетів.
4. Поточні та капітальні видатки: сутність та призначення.
5. Розкрити сутність закріплених та регулюючих доходів.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Розкриття механізму міжбюджетного розподілу та перерозподілу видатків та доходів бюджетів.
2. Визначення основних методів бюджетного регулювання доходів та видатків, характеристика їх специфіки стосовно різних рівнів бюджетів в Україні.
3. Визначення основних принципів розмежування доходів та видатків між бюджетами.
4. Характеристика сутності міжбюджетних трансфертів, їх ролі у міжбюджетних відносинах, видів та специфіки застосування.
5. Характеристика основних принципів та методів бюджетного фінансування, що використовуються в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Зміст міжбюджетних відносин та особливості їх організації.
2. Концепції бюджетного унітаризму та бюджетного федералізму.
3. Бюджетне регулювання, його цілі та методи.
4. Інструменти міжбюджетних відносин.
5. Бюджетні трансферти та їх види.

Рекомендована література:

Основна [2; 3; 4; 6; 7; 8; 10].
 Допоміжна [12; 13; 15; 16; 17].
 Інформаційні ресурси Інтернет [18; 22; 23; 24; 25; 26].
 Міжнародні видання [28; 29; 30].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тема 4. Податки як інструмент бюджетно-податкової політики

План лекційного заняття

1. Нормативні принципи оподаткування.
2. Порівняльний аналіз теорій оподаткування.

3. Проблема систематики податків.
4. Теорії перекладання податків.

План семінарського заняття

1. Принципи оподаткування. Теорії оподаткування.
2. Основні течії фіскальної думки.
3. Теорії та реалії перекладання податків як проблема бюджетно-податкової політики.
4. Ухилення від сплати податків як проблема бюджетно-податкової політики.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сформулюйте головну мету податкової політики. Чим визначається її характер?
2. Які елементи включає податковий механізм? Від яких чинників залежить його ефективність?
3. Назвіть і розкрийте зміст функцій податків. Реалізація якої функції переважає в Україні? Відповідь обґрунтуйте.
4. Перелічіть основні принципи, які покладено в основі формування податкової політики. Як діють ці принципи в українській економіці?

Питання для самоконтролю

1. Які відмінності існують між нормативно-правовою базою оподаткування і реальною податковою практикою?
2. Якими показниками вимірюється податковий тягар?
3. Які ви знаєте методи вимірювання податкового навантаження?
4. Розкрийте зміст горизонтального та вертикального податкового режимів з погляду вирішення проблеми економічної нерівності. Назвіть приклади з податкової практики України.
5. Якими показниками економічної нерівності користуються при формуванні податкової політики з метою реалізації справедливості в розподілі? Розкрийте їх недоліки та переваги.
6. Розкрийте етапи аналізу розподілу податкового тягара, а також основні його підходи та принципи.

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 8; 10].

Допоміжна [11; 12; 14; 15; 16; 17].

Інформаційні ресурси Інтернет [18; 19; 20; 22; 23; 24; 25; 26].

Міжнародні видання [27; 28; 29].

Тема 5. Бюджетні видатки як інструмент бюджетно-податкової політики

План лекційного заняття

1. Бюджетні видатки як вимір державної активності.
2. Пропозиція суспільних благ.
3. Проблема екстерналій у фінансовій науці.

План семінарського заняття

1. Визначення розмірів державної активності.
2. Оптимум Парето для державних благ.
3. Суспільні блага.
4. Екстерналії та теорема Коуза.
5. Теорії державних видатків.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Що таке бюджетна стратегія? В якому документі держави вона формується?
2. Які стратегічні напрями сучасної бюджетно-податкової політики України ви можете назвати? З яких документів чи законодавчих актів ви дістали цю інформацію?
3. Ознайомтесь з макроекономічним прогнозом соціально-економічного розвитку України на поточний рік. Дослідите його зміст та основні складові. З'ясуйте місце і роль бюджетної політики в рамках цього документа на поточний період.
4. Що таке бюджетна тактика? Навіщо потрібно її використовувати?
5. Які ви знаєте методи бюджетного планування із зарубіжного досвіду? Чи можна ними скористатись в Україні? Ваші роздуми щодо цього.

Питання для самоконтролю

1. Опишіть процедуру складання, розгляду, прийняття та виконання бюджету.
2. Ознайомтесь з бюджетною Декларацією на середньостроковий період. З'ясуйте її зміст та основні складові. Визначте основні напрями бюджетно-податкової політики на поточний рік, закладені в цьому документі.
3. Які чинники визначають якість розробки бюджету?
4. Визначте структуру Державного бюджету на поточний рік. Одержані результати порівняйте з попередніми роками та прокоментуйте.

Рекомендована література:

Основна [2; 3; 4; 8; 9; 10].

Допоміжна [12; 13; 14; 15; 17].

Інформаційні ресурси Інтернет [18; 19; 20; 22; 24; 25; 26].

Міжнародні видання [27; 28; 30].

Тема 6. Державний кредит як інструмент бюджетно-податкової політики

План лекційного заняття

1. Державний кредит як суспільна позикова система.
2. Теоретичні концепції державного кредиту.
3. Дефіцитне фінансування бюджетних видатків.
4. Боргова політика як іманентна складова бюджетно-податкової політики.

План семінарського заняття

1. Сутність державного кредиту.
2. Позитивні й негативні характеристики позикового фінансування державних видатків.
3. Теорії державного кредиту.
4. Фінансування дефіциту за рахунок позик. Боргова політика як елемент бюджетно-податкової політики.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Яким чином може зростати державний борг? Чому державний борг є тягарем для економіки? Які основні напрями впливу державного боргу на економіку вам відомі?
2. Поясніть, чому уряд намагається фінансувати державні видатки повністю за рахунок податків, хоча існує можливість для цього позичати кошти населення? Які існують методи фінансування бюджетного дефіциту? Що таке монетизація дефіциту?
3. Чому виникає таке явище, як квазіфіскальні витрати і квазіфіскальний дефіцит? Яким чином квазіфіскальна діяльність держави впливає на оцінку фіскальної політики?
4. Розкрийте методи скорочення зовнішньої заборгованості. Якому з методів ви віддали б перевагу і чому саме?

Питання для самоконтролю

1. Що означає «ефект витіснення»? Поясніть та наведіть приклади.

2. Що означає «тягар боргу»? Поясніть та наведіть приклади.
3. Назвіть основні пріоритетні соціальні програми сучасної політики державних видатків в Україні.
4. Розкрийте взаємозалежність між державним боргом і бюджетним дефіцитом.
5. Що таке інфляційний податок? Хто його сплачує? Назвіть причини його виникнення.
6. Що таке сеньйораж? Поясніть, яким чином він виникає?
7. Назвіть індикатори боргової безпеки. Розкрийте значення цих індикаторів.

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 6; 8; 10].

Допоміжна [12; 13; 15; 16; 17].

Інформаційні ресурси Інтернет [18; 19; 20; 22; 23; 24; 25; 26].

Міжнародні видання [27; 28; 29].

Тема 7. Політичні технології прийняття фінансових рішень

План лекційного заняття

1. Державні фінанси в демократичному середовищі та правовій державі.
2. Теоретичні моделі приймання фінансових рішень.
3. Теорія суспільного вибору.
4. Правила прийняття рішень у демократичному суспільстві.

План семінарського заняття

1. Державні фінанси і демократія.
2. Теоретичні концепції приймання фінансових рішень.
3. Суспільний вибір: генезис і концептуальні контури.
4. Теорема Ерроу.
5. Державні фінанси і бюрократія.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Доцільність застосування політичних технологій приймання фінансових рішень до вітчизняної практики.
2. Порядок прийняття державних рішень у сфері бюджету.
3. Внесок Джеймса Б'юкенена і Віргінська школа.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Розрахування планових показників виконання Державного бюджету України за доходами, видатками та дефіцитом за останні 5 років, а також у відсотках до ВВП.
2. Розробка власних висновків та пропозицій щодо впливу новації в організації бюджетного процесу на якість бюджетного планування в Україні.
3. Обґрунтування власної думки щодо впливу політичного чинника на зміну складу та структури доходів і видатків бюджету.

Питання для самоконтролю

1. Організація бюджетного процесу в Україні.
2. Механізми вироблення фінансової політики.
3. Фіскальний нігілізм: сутність та наслідки.
4. Податкові та позичкові методи фінансування державних потреб.
5. Теорія суспільного вибору в умовах представницької демократії.

Рекомендована література:

Основна [2; 3; 4; 6; 8; 10].

Допоміжна [11; 13; 14; 15; 17].

Інформаційні ресурси Інтернет [18; 19; 20; 22; 23; 24; 25].
Міжнародні видання [28; 29; 30].

Тема 8. Актуальні питання сучасної бюджетно-податкової політики України

План лекційного заняття

1. Теоретичні засади розбудови механізмів приймання рішень та реалізації бюджетно-податкової політики в Україні.
2. Проблеми бюджетної політики та напрями їх вирішення.
3. Вдосконалення податкової політики як основного інструменту фіскальної політики.
4. Оптимізація системи державного кредиту як інструменту бюджетно-податкової політики.

План семінарського заняття

1. Теоретичні засади розбудови механізмів приймання рішень та реалізації бюджетно-податкової політики в Україні.
2. Напрями бюджетної політики.
3. Податкова реформа.
4. Можливості використання державних позик як альтернативного джерела фінансування видатків бюджету.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні завдання бюджетно-податкової політики на сучасному етапі.
2. На основі статистичних даних запропонуйте свій варіант розподілу бюджетних коштів (за питомою вагою), виходячи з пріоритетності розвитку галузей України в сучасних умовах. Обґрунтуйте.
3. У чому полягає зміст нинішньої податкової реформи в Україні?
4. Використовуючи методику Світового банку визначте, до якої категорії (з надмірним чи помірним рівнем заборгованості) належить Україна. Обґрунтуйте результати. Зробіть висновки.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Розкриття змісту основних рекомендації МВФ щодо реалізації бюджетно-податкової політики в Україні, визначення перешкод, які стоять на шляху їх впровадження.
2. Обґрунтування власної думки щодо готовності України до запровадження європейських податкових стандартів та нових фіскальних правил.
3. Визначення питомої ваги у % до ВВП доходів, видатків та дефіциту бюджету за останні 5 років. Аналіз джерел фінансування дефіциту бюджету та обґрунтування власних висновків та пропозицій щодо збалансування державного бюджету.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте економічний зміст основних форм реалізації бюджетно-податкової політики.
2. На основі статистичних даних порівняйте потреби у бюджетних коштах і можливості їх фінансування у динаміці за останні 5 років. Одержані результати прокоментуйте.
3. Якими показниками вимірюється нерівномірність розподілу податкового тягаря в Україні?

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 6; 8; 9; 10].
Допоміжна [11; 12; 14; 15; 17].
Інформаційні ресурси Інтернет [18; 19; 20; 21; 22; 24; 26].
Міжнародні видання [27; 28 29].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання за навчальну дисципліну «Бюджетно-податкова політика».

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Бюджетно-податкова політика» (денна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 - (14 балів)					Контрольний захід №1	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з дисципліни = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	9				5			
Теми	Т.1	Т.2	Т.3					
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2 - (36 балів)					Контрольний захід №2		
Загальна кількість балів за модулем №2	15				5			
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8			
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	11							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5							

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Бюджетно-податкова політика»
(заочна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 - (11 балів)					Контрольний захід №1	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з дисципліни = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	6							
Теми	Т.1	Т.2	Т.3					
Відповідь на семінарському занятті	6	-	-					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2 - (39 балів)					Контрольний захід №2		
Загальна кількість балів за модулем №2	18							
Теми	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8			
Відповідь на семінарських заняттях	6	6	-	-	6			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	11							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5							

Критерії оцінювання семінарських занять та самостійної роботи.

Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали – для очної форми навчання, 6 балів – для заочної форми навчання.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях та самостійної роботи

(денна форма навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом з теми на достатньому рівні, однак фрагментарно (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або володіє навчальним матеріалом лише на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Таблиця 4.4

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на семінарських заняттях та самостійної роботи
(заочна форма навчання)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
3-5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1-2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом з теми на достатньому рівні, однак фрагментарно (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або володіє навчальним матеріалом лише на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.5

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2,5 (3×0,83)
Тестовий блок (закритої форми)	1,25 (5×0,25)
Тестовий блок (відкритої форми)	1,25 (5×0,25)
Всього	5

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.7

Критерії оцінювання тестового блоку (відкритої форми) на контрольній роботі

Критерії оцінювання	Кількість балів
Надані правильні відповіді на всі тестові завдання	1,25
Надано вірні відповіді на 4 або 3 тестових завдання	0,75-1,0
Надано вірні відповіді на 1 або 2 тестових завдання	0,25-0,5
Усі відповіді на тестові завдання невірні	0

Таблиця 4.8

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми) на контрольній роботі

Критерії оцінювання	Кількість балів
Надані правильні відповіді на всі тестові завдання	1,25
Надано вірні відповіді на 4 або 3 тестових завдання	0,75-1,0
Надано вірні відповіді на 1 або 2 тестових завдання	0,25-0,5
Усі відповіді на тестові завдання невірні	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі підготовки презентацій результатів наукових досліджень з обраної тематики.

Таблиця 4.9

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
11	У повному обсязі тематику розкрито. При цьому використано актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовано думки та зроблено узагальнені підсумки.
9-10	В основному розкрито зміст питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

7-8	Зміст питань розкрито. Проте, є незначні помилки у наведеній аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки..
5-6	Фрагментарне висвітлення питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), присутні неточності та помилки.
3-4	Наукова робота виконана частково, є помилки у наведених аналітичних розрахунках, представлена застаріла статистична інформація.
1-2	Тема наукової роботи не розкрита, допущено істотні помилки, оперування неактуальною інформацією.
0	Роботу не виконано.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 4.10

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			

60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Таблиця 4.11

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	Залік
40-50	A	Відмінно	Високий (творчий)	Відмінно	Зараховано
40-44	B	Дуже добре	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	
35-39	C	Добре			
30-34	D	Задовільно	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
25-29	E	Достатньо			
17-24	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	Не зараховано
0-16	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Бюджетно-податкова політика» є:

- екзамен;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE УДФСУ;
- командні проєкти, кейси;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, підготовки індивідуального завдання у формі презентації результатів виконаних завдань та досліджень та виступів на наукових заходах, написання поточних контрольних робіт, які містять:

1. Теоретичні питання;
2. Тестові завдання відкритої форми;
3. Тестові завдання закритої форми.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до поточного контролю №1

1. Бюджетно-податкова політика держави: сутність і складові.
2. Бюджетно-податкова політика: економічний зміст, завдання і цільова спрямованість.
3. Значення, основні функції та характер бюджетно-податкової політики.
4. Відносні межі ефективності фіскального регулювання та фактори, що їх визначають.
5. Організаційне, законодавче та інформаційне забезпечення бюджетно-податкової політики.
6. Бюджетно-податкова політика держави: економічний зміст, завдання та цільова спрямованість.
7. Екстерналії та теорема Коуза.
8. Види та інструменти бюджетно-податкової політики.
9. Теорії державних видатків.
10. Формування та реалізація бюджетно-податкової політики, заснованої на кейнсіанських та некейнсіанських поглядах.
11. Суспільні блага.
12. Механізм державного регулювання у теоріях неолібералізму.
13. Теорії державного кредиту.
14. Монетаризм про завдання держави.
15. Фінансування дефіциту за рахунок позик. Боргова політика як елемент фіскальної політики.
16. Податкова політика як основний інструмент державного регулювання у теоріях «економіки пропозицій».
17. Державні фінанси і демократія.
18. Держава загального добробуту як модель державотворення.
19. Теоретичні концепції приймання фінансових рішень.
20. Дефіцитне фінансування державних видатків.
21. Державні фінанси і бюрократія. Теорема Ерроу.
22. Теорії та реалії перекладання податків як проблема бюджетно-податкової політики.
23. Порядок прийняття державних рішень у сфері бюджету.
24. Визначення розмірів державної активності
25. Внесок Джеймса Б'юкенена і Віргінська школа.
26. Бюджетна стратегія: економічна інтерпретація і наукове обґрунтування.
27. Бюджетна тактика: суть і основні методи розробки.
28. Бюджетна декларація: її роль та складові.
29. Проблема якості розробки державного бюджету та чинники, що її визначають.
30. Бюджетний механізм: сутність і складові.

Перелік питань до поточного контролю №2

1. Основні завдання бюджетно-податкової політики на сучасному етапі.
2. Доцільність застосування політичних технологій прийняття фінансових рішень до вітчизняної практики.
3. Теоретичні засади розбудови механізмів приймання рішень для реалізації бюджетно-податкової політики в Україні.
4. Основні напрями бюджетної політики.
5. Податкова реформа в Україні.
6. Можливості використання державних позик як альтернативного джерела фінансування видатків бюджету.
7. Порядок прийняття державних рішень у сфері бюджету.
8. Внесок Джеймса Б'юкенена і Віргінська школа.
9. Державні фінанси і демократія.
10. Теоретичні концепції приймання фінансових рішень.
11. Суспільний вибір: генезис і концептуальні контури.
12. Теорема Ерроу.
13. Державні фінанси і бюрократія.
14. Сутність державного кредиту.
15. Позитивні й негативні характеристики позикового фінансування державних видатків.
16. Теорії державного кредиту.
17. Фінансування дефіциту за рахунок позик. Боргова політика як елемент бюджетно-податкової політики.
18. Порівняльні характеристики джерел позикового фінансування державних видатків.
19. Індивідуальний та колективний борг.
20. Визначення розмірів державної активності.
21. Оптимум Парето для державних благ.
22. Суспільні блага.
23. Екстерналії та теорема Коуза.
24. Теорії державних видатків.
25. Фіскальні дисбаланси та їх вплив на фінансове забезпечення розвитку територій.
26. Зростання державних витрат у різних моделях демократії.
27. Особливості бюджетної децентралізації в Україні.
28. Теорії та реалії перекидання податків як проблема фіскальної політики.
29. Проблеми організації міжбюджетних відносин в Україні.
30. Ухилення від сплати податків як проблема бюджетно-податкової політики.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Бюджетно-податкова політика держави: сутність і складові.
2. Бюджетно-податкова політика: економічний зміст, завдання і цільова спрямованість.
3. Значення, основні функції та характер бюджетно-податкової політики.
4. Відносні межі ефективності фіскального регулювання та фактори, що їх визначають.
5. Організаційне, законодавче та інформаційне забезпечення бюджетно-податкової політики.
6. Бюджетно-податкова політика держави: економічний зміст, завдання та цільова спрямованість.
7. Екстерналії та теорема Коуза.
8. Види та інструменти бюджетно-податкової політики.
9. Теорії державних видатків.

10. Формування та реалізація бюджетно-податкової політики, заснованої на кейнсіанських та некейнсіанських поглядах.
11. Суспільні блага.
12. Механізм державного регулювання у теоріях неолібералізму.
13. Теорії державного кредиту.
14. Монетаризм про завдання держави.
15. Фінансування дефіциту за рахунок позик. Боргова політика як елемент бюджетно-податкової політики.
16. Податкова політика як основний інструмент державного регулювання у теоріях «економіки пропозиції».
17. Вплив демократії на розвиток державних фінансів.
18. Держава загального добробуту як модель державотворення.
19. Теоретичні концепції приймання фінансових рішень.
20. Дефіцитне фінансування державних видатків.
21. Державні фінанси і бюрократія. Теорема Ерроу.
22. Теорії та реалії перекладання податків як проблема бюджетно-податкової політики.
23. Порядок прийняття державних рішень у сфері бюджету.
24. Визначення розмірів державної активності
25. Внесок Джеймса Б'юкенена і Віргінська школа.
26. Бюджетна стратегія: економічна інтерпретація і наукове обґрунтування.
27. Бюджетне планування та прогнозування: сутність і методи.
28. Бюджетна тактика: суть і основні методи розробки.
29. Бюджетна Декларація: її роль та складові.
30. Проблема якості розробки державного бюджету та чинники, що її визначають.
31. Бюджетний механізм: сутність і складові.
32. Механізм формування бюджетних ресурсів: економічні важелі та методи.
33. Механізм розподілу бюджетних ресурсів: форми та інструментарій.
34. Бюджетне регулювання в системі міжбюджетного розподілу.
35. Бюджетне фінансування як форма реалізації бюджетної політики.
36. Механізм використання бюджетних ресурсів: складові та дійові важелі.
37. Бюджетний моніторинг: призначення та інструментарій.
38. Податкова політика: сутність, характер і функціональна спрямованість.
39. Податковий механізм: основні елементи та чинники, що його обумовлюють.
40. Податкове навантаження: поняття, показники, методи вимірювання.
41. Розподіл та оптимізація податкового навантаження: концепції, підходи та моделі.
42. Оподаткування та нерівність у доходах.
43. Методи врахування економічної справедливості при оподаткуванні.
44. Основні тенденції податкового реформування в Україні.
45. Рекомендації МВФ щодо здійснення бюджетно-податкової політики в умовах трансформаційної економіки.
46. Політика державних видатків: економічний зміст і соціальна спрямованість.
47. Форми реалізації бюджетно-податкової політики.
48. Бюджетна безпека: поняття, чинники та основні індикатори.
49. Бюджетний дефіцит: національна специфіка та теоретична модель з урахуванням макроекономічних чинників.
50. Зростання державних витрат у різних моделях демократії.
51. Бюджетний дефіцит і державний борг: взаємозалежність і вплив на економіку.
52. Зовнішня заборгованість держави: сутність та управління в умовах боргової кризи.
53. Боргова безпека: сутність і критичні індикатори заборгованості.
54. Особливості бюджетного устрою та побудови бюджетної системи у зарубіжних країнах.
55. Специфіка структури державного бюджету в розвинутих ринкових країнах.

56. Бюджетне законодавство як основа бюджетної політики в країнах ОЕСР.
57. Фіскальна політика в зарубіжних країнах у 2-й половині ХХ століття та початку ХХІ століття: загальне та специфічне.
58. Загальні особливості функціонування податкового механізму в розвинутих зарубіжних країнах.
59. Бюджетно-податкова політика європейських країн за умов сучасних інтеграційних процесів.
60. Бюджетна конвергенція і податкова гармонізація.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Закон України “Про Державний бюджет України” на відповідний рік
5. *Коляда Т.А.* Формування бюджетної стратегії України: теорія, методологія, практика : [монографія] / Т.А. Коляда. Ірпінь : Університет ДФС України, 2016. 396 с.
6. *Луніна І.О., Бондарук Т.Г.* Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
7. Модернізація податкової та митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України : [монографія] / К. О. Ващенко, П. В. Пашко, С. В. Онишко та ін. ; за наук. ред. д.е.н., проф. П. В. Пашка, д.е.н., проф. С. В. Онишко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020.– 518 с.
8. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні : монографія / Андрій Крисоватий, Наталія Синютка. Львів: Українська академія друкарства. 2017. 199 с.
9. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / [За заг. ред. В. В. Зубенка]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». К., 2017. 184 с
10. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації : [монографія] / М.Д. Бедринець, М.О. Кужелев, Т.А. Коляда та ін.; за загальною редакцією к.е.н., доцента М.Д. Бедринець. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 318 с.

Допоміжна:

11. *Богдан Т.П.* Стратегічне управління державним боргом в умовах нестійкої боргової позиції. Фінанси України. 2018. № 4. С. 75-92.
12. *Коляда Т.А., Бенч Л.Я., Рибіна Н.Д.* Боргова складова забезпечення стійкості публічних фінансів України: стан і тенденції розвитку. Бізнес Інформ. 2021. № 7. С. 178-186. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-7_0-pages-178_186.pdf
13. *Коляда Т.А., Гоч І.В.* Особливості середньострокового бюджетного планування в Україні в умовах пандемії COVID-19. Економічний простір. 2020. № 161. С. 26-30. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/673/655>
14. *Мартиненко В.В.* Специфіка управління власними доходами місцевих бюджетів умовах фінансової децентралізації. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019. № 3. С. 51-61. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/1029-2122-1-SM.pdf>
15. *Тропіна В. Б.* Фінансування державних соціальних програм: новітні підходи та інструменти. Науковий вісник Полісся. 2020. № 2(21). С. 17-28.
16. *Шляхтич В.В.* Публічні грошові фонди: їх місце у фінансово-правових відносинах. Право і суспільство. 2017. №1 (2). С.189-192.
17. *Ярошевич Н.Б.* Бюджетна система: Практикум: Навчальний посібник / Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, А.І. Якимів. Львів.: «Новий Світ2000», 2019. 400 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

18. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
19. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
20. Офіційне інтернет-представництво Офісу Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

21. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/>
22. Офіційний веб-сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
23. Варналій З.С., Чеберяко О.В., Баженова О.В., Нікитенко Д.В., Білик Р.Р. Стратегічні пріоритети бюджетної політики України в умовах пандемії COVID-19. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. v. 4, n. 35, p. 170-179. URL: <http://dx.doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.221964>
24. Коляда Т.А. Державний бюджет України на 2018 рік: особливості формування та перспективи виконання. Бізнес Інформ. 2018. №4. С. 267-274. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-4_0-pages-267_274.pdf
25. Коляда Т.А. Гендерно-орієнтоване бюджетування: сутність та перспективи запровадження в Україні. Економічний вісник. 2019. Вип. 3. С. 80-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2019_3_10
26. Нечаєва І.А. Аналіз формування та витрачання публічних фондів грошових коштів в умовах бюджетної децентралізації. Ефективна економіка. 2017. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5429>

Міжнародні видання:

27. Koliada T., Muzychenko G. Evaluation of the State Intervention to the Country Economy by Global Democratic Markers. Scientific Development and Achievements. London, 2018. P. 421-432.
28. Muzychenko G., Koliada T., Churkina I. Impact of European integration processes on the necessity of long-term budget planning introduction in Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies. 2017. Vol 3, No 5. P. 329-333. URL : <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/303/pdf>
29. Slatvinska M., Belinska Y., Vodolazska O., Nakonechna H., Ruzhytskyi I., Koliada T. The model of the impact of changes in the national currency on key macroeconomic indicators in the face of uncertainty. International Journal of Management (IJM). 2020. Volume 11. Issue 5. P. 908-919. URL :<http://www.iaeme.com/ijm/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>
30. Yahelska, K., Tropina, V., Khomutenko, A., Lantukh, K., Kryhan, Y. Comparative Analysis of Methods for Forecasting Budget Indicators. Estudios de Economia Aplicada, 2021, 39(3). URL: <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v39i3.4521>